

Lovforslag nr. L 267. Fremsat den 7. maj 1997 af forskningsministeren (Jytte Hilden)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om visse forhold på telekommunikationsområdet

(Ændringer som følge af teleliberaliseringens trin 2b mv.)

§ 1

I lov om visse forhold på telekommunikationsområdet, jf. lovbekendtgørelse nr. 501 af 22. juni 1995, som ændret ved § 1 i lov nr. 469 af 12. juni 1996, foretages følgende ændringer:

1. § 3, stk. 1, affattes således:

»Forskningsministeren kan fastsætte nærmere regler for udbud af telenet og teletjenester, der tilgodeser følgende hensyn:

- 1) Sikring af adgang til samfundsvigtige teletjenester, herunder skrive- og teksttelefon-tjenester samt den offentlige alarmtjeneste.
- 2) Sikring af samfundsvigtig telekommunikation i alarm- og beredskabssituationer, uden omkostninger for staten, på områder, der ikke er dækket af den generelle beredskabslovgivning.
- 3) Sikring af væsentlige krav, herunder sikring af telenet og teletjenesters driftssikkerhed og integritet, samt driftskompatibilitet og mulighed for samtrafik mellem telenet og teletjenester.
- 4) Behandling af personoplysninger og beskyttelse af privatlivets fred i forbindelse med telekommunikation.
- 5) Hemmeligholdelse af telekommunikation.
- 6) Overholdelse af vedtagelser, som Danmark har tilsluttet sig, i internationale samarbejdsfora på radio- og telekommunikationsområdet, samt tildeling af eventuelle særlige rettigheder i forhold til disse organisationer.«

2. § 3, stk. 5, affattes således:

»Stk. 5. Forskningsministeren kan ikke ud over hvad der følger af bestemmelserne i lov om Telestyrelsen, give Telestyrelsen tjenestebefaling om styrelsens varetagelse af myndighedsopgaver vedrørende konkrete sager, om behandling og afgørelse af enkeltsager, om Telestyrelsens udstedelse af administrative forskrifter på områder, hvor styrelsen er bemyndiget hertil, eller Telestyrelsens øvrige tilsynsaktiviteter med henblik på at sikre overholdelsen af denne lov og administrative forskrifter udstedt i medfør heraf. Dette gælder dog ikke konkrete sager efter stk. 1., nr. 2 og § 2, stk. 5.«

3. § 3 f ophæves.

4. § 3 g ophæves.

5. Efter § 3 g indsættes:

»§ 3 h. Udbydere af offentlige telenet og teletjenester skal uden udgift for staten, herunder for politiet, sikre, at de centraler, udbyderen etablerer, er indrettet således, at politiet kan få adgang til at foretage indgreb i meddelelseshemmeligheden, jf. retsplejelovens kapitel 71.

Stk. 2. Forskningsministeren kan fastsætte nærmere regler om de tekniske krav til centraler som nævnt i stk. 1.

Stk. 3. Telestyrelsen fører tilsyn med overholdelsen af bestemmelsen i stk. 1, og de nærmere regler fastsat efter stk. 2 og træffer afgørelse i sager herom.

§ 3 i. NALLA (National Long Lines Agency) varetager totalforsvarsmyndighedernes behov for udnyttelse af telenet og teletjenester under krise eller krig.

Stk. 2. Forskningsministeren fastsætter nærmere regler for NALLA's sammensætning, funktioner og organisation.

Stk. 3. Forskningsministeren fastsætter nærmere regler om NALLA's beføjelser overfor udbydere af telenet eller teletjenester, herunder at NALLA:

- 1) Modtager og koordinerer ønsker fra civile og militære myndigheder om faste kredsløb.
- 2) Afgør hvilke forbindelser der, også under hensyn til det ønskelige i at opretholde telenet og teletjenester i muligt omfang, skal dækkes af telenettens fremføringsmuligheder, når disse ikke kan tilgodese alle behov.
- 3) Giver fornødne direktiver vedrørende prioritering af retablering af ødelagte teleanlæg.
- 4) Drager omsorg for, at den samfundsvigtige telekommunikation gennemføres med mindst mulig forsinkelse.
- 5) Beordrer generel begrænsning af trafikken i telenet og teletjenester ved iværksættelse af de til enhver tid af udbyderne truffene foranstaltninger til gennemførelse af forholdsregler.
- 6) Samarbejder med tilsvarende organer i andre lande om løsning af tilsvarende opgaver, for så vidt angår internationale kredsløb.

Stk. 4. NALLA kan pålægge offentlige myndigheder samt offentlige og private institutioner at yde bistand ved planlægningen eller udførelsen af opgaver indenfor det civile beredskab.

Stk. 5. NALLA kan pålægge offentlige og private virksomheder og institutioner at træffe særlige foranstaltninger for så vidt angår varer, tjenesteydelser, produktionsmidler m.v. inden for deres normale virksomhed, hvis dette er påkrævet af hensyn til udførelsen af opgaver inden for det civile beredskab.

Stk. 6. Forskningsministeren kan fastsætte bestemmelser om, at udbydere af telenet eller teletjenester skal meddele NALLA alle oplysninger, der skønnes nødvendige for administrationen heraf.

Stk. 7. Forskningsministeren kan fastsætte bestemmelser om, at NALLA kan meddele påbud til udbydere af telenet og teletjenester om overholdelse af de i øvrigt efter stk. 2 og 3 fastsatte regler, og anvende dagbøder med henblik på gennemtvungelse heraf. Der er udpantningsret for beløbene.

§ 3 j. Forskningsministeren kan ikke dispensere fra administrative forskrifter udstedt af ministeren i medfør af denne lov.«

6. I § 10, stk. 1, ændres »§§ 3, 3 a, 3 e og 3 f« til: »§§ 3, 3 a, 3 e, 3 h og 3 i«.

7. § 10, stk. 2 og § 10 a, stk. 2, affattes således:

»Stk. 2. Der kan pålægges selskaber m.v. (juridiske personer) strafansvar efter reglerne i straffelovens 5. kapitel.«

§ 2

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. juli 1997, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. § 3 h i lov om visse forhold på telekommunikationsområdet, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 5, træder i kraft dagen efter bekendtgørelsen i Lovtidende. § 1, nr. 4, træder i kraft den 1. januar 1998.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Den 6. december 1995 indgik Socialdemokratiet, Det Radikale Venstre, Centrum-Demokraterne, Venstre, Det Konservative Folkeparti og Socialistisk Folkeparti en principaftale om totalliberalisering af telesektoren i Danmark medio 1996. Principaftalen udgør tillæg nr. 4 til den politiske aftale om telesektoren af 22. juni 1990. Første del af udmøntningen af principaftalen (trin 2a) blev gennemført i foråret 1996. Dette lovforslag udgør en del af udmøntningen af den resterende del af principaftalen (trin 2b).

Lovforslaget indeholder, foruden forslag til bestemmelser om teleselskabers medvirken til i praksis at sikre politiet adgang til aflytning, jf. retsplejelovens kapitel 71, via disse selskabers indretning af centraler m.v., forslag til en række konsekvensændringer af lov om visse forhold på telekommunikationsområdet som følge af, at flere bestemmelser i den hidtidige lov om visse forhold på telekommunikationsområdet nu helt eller delvist afløses af bestemmelser i de øvrige lovforslag i trin 2b lovpakken, samt nogle mindre udbygninger og præciseringer af det i øvrigt gældende hjemmelsgrundlag for udstedelse af nærmere regler for udbud af telenet og teletjenester.

M.h.t. teleselskabernes medvirken til at sikre mulighed for aflytning fremgår det af bemærkningerne til lov nr. 468 af 12. juni 1996 om offentlig mobilkommunikation og lov nr. 469 af 12. juni 1996 om ændring af lov om visse forhold på telekommunikationsområdet og lov om radio- og fjernsynsvirksomhed, der begge indgik i trin 2a lovpakken, at der i forbindelse med gennemførelsen af anden del af principaftalen, trin 2b, i telelovgivningen vil blive indføjet et krav til udbydere af telenet om, at centraler, som udbyderen måtte anskaffe, skal være indrettet med aflytningsfaciliteter. Dette lovforslag skal ses som udmøntningen af disse lovbemærkninger.

A. De gældende regler

Lovgrundlaget for den eksisterende regulering af telekommunikationsområdet, som berøres af dette lovforslag, er lov om visse forhold på telekommuni-

kationsområdet, jf. lov nr. 743 af 14. november 1990 med de ændringer, der følger af lov nr. 232 af 8. april 1992, lov nr. 289 af 29. april 1992, lov nr. 1101 af 22. december 1993, lov nr. 372 af 18. maj 1994 og lov nr. 376 af 14. juni 1995. Disse ændringer er afspejlet i lovbekendtgørelse nr. 501 af 22. juni 1995. Efterfølgende er lov om visse forhold på telekommunikationsområdet blevet ændret ved lov nr. 469 af 12. juni 1996.

Spørgsmålet om aflytning af telekommunikation er reguleret i retsplejeloven, hvorefter politiet som led i efterforskning af alvorlig kriminalitet i henhold til nærmere præciserede betingelser i lovens kapitel 71 kan foretage »indgreb i meddelelseshemmeligheden«. I det følgende bruges udtrykket »aflytning« som dækkende for det i juridisk henseende mere omfattende udtryk »indgreb i meddelelseshemmeligheden«. Af retsplejelovens kapitel 71 fremgår det, at aflytning alene kan foretages legalt af politiet som led i efterforskning af visse særligt alvorlige kriminalitetstyper, ligesom aflytning som udgangspunkt alene kan ske legalt i henhold til retskendelse. Hertil kommer, at de institutioner og selskaber (både offentlige og private), der beskæftiger sig med kommunikation, har pligt til at bistå politiet med udførelsen af indgreb, jf. retsplejelovens § 786, stk. 1.

Med gennemførelsen af dette lovforslag vil det blive præciseret, at udbydere af telenet og teletjenester har pligt til teknisk at indrette deres centraler således, at politiet kan få adgang til at foretage aflytning. Det er hensigten at lade bestemmelsen herom få virkning hurtigst muligt efter lovforslagets ikrafttræden, m.h.p. at de udestående DCS1800 tilladelser umiddelbart herefter kan endeligt udstedes.

B. Lovforslagets indhold

Sikring af aflytningsfaciliteter i centraler

Aflytning i det faste (kabelbaserede) telefonnet, har indtil nu teknisk kunnet gennemføres af teleselskaberne uden væsentlige praktiske problemer, idet der er tale om et forholdsvis simpelt indgreb, der på politiets anmodning efter retskendelse jf. retsplejelovens kap. 71 rutinemæssigt kan foretages af telefon-

selskaberne, således at disse kan sørge for, at politiet parallelt med vedkommende telefonabonnent får adgang til telefontrafikken.

Aflytning i det analoge NMT-mobiltelefonnet er i praksis blevet effektueret ved hjælp af elektronisk scanning af radiokanaler, idet der ikke er indbygget aflytningsfaciliteter i NMT-nettet. Denne form for aflytning er belagt med teknisk usikkerhed i relation til »fangning« af samtaler, ligesom det kræver store mandskabsmæssige ressourcer, idet mobiltelefonen skal være inden for rækkevidde af scanningsudstyret, og idet scanningen – af hensyn til efterforskningen – skal ske skjult. Yderligere er der i NMT-nettet installeret et EDB-baseret system, hvorefter der kan »overvåges« nogle få mobiltelefoner. Dette »automatiske« system har – foruden kapacitetsmangel – tillige bl.a. den tekniske mangel, at der alene kan ske aflytning af en samtale ad gangen.

M.h.t. aflytning i de fælleseuropæiskstandardiserede digitale mobiltelefonnet (GSM- og DCS1800-teknologierne) er de tekniske specifikationer for disse net etop udviklet med det formål at undgå (uautoriseret) aflytning.

De tekniske standarder for moderne telekommunikation udvikles i sagens natur ikke med det hovedsigte, at kommunikationen skal kunne aflyttes. Tværtimod gøres der af telesektorens interessenter et stort arbejde for at forhindre (uautoriseret) aflytning. De retshåndhævende myndigheders behov for at kunne foretage legal aflytning indgår ikke – eller i hvert fald kun perifert – i interessenternes udviklingsarbejde. Hertil kommer, at telekommunikation i vidt omfang i dag foregår på grundlag af digitale teknologier. Dette giver mulighed for ved enkle midler at kryptografere kommunikationen, hvilket i praksis umuliggør aflytning, jf. nærmere herom nedenfor.

Såfremt det, med denne udvikling, fortsat skal være muligt for politiet at aflytte telekommunikation, jf. retsplejelovens kap. 71, er det nødvendigt med en klar lovhjemmel, der pålægger udbydere af telenet, at disse udover i almindelighed at bistå politiet i forbindelse med aflytning, ved fremtidige anskaffelser af centraludstyr skal sikre, at disse er indrettet således, at aflytning er mulig.

Centraludstyr som udbydere af telenet og teletjenester allerede har anskaffet og etableret inden lovforslagets ikrafttræden er ikke omfattet af kravet om at sikre adgang til aflytning. Net- eller tjenesteudbyderen har ikke pligt til at tilpasse et »gammelt« system, så det bliver muligt at foretage aflytning.

Bestemmelsen i retsplejelovens § 786 og øvrige bestemmelser i retsplejelovens kapitel 71 regulerer ikke udtrykkeligt omkostningsspørgsmålet ved aflytninger. I praksis er omkostningerne ved aflytning blevet

fordelt således, at politiet har betalt de konkrete udgifter ved aflytningen, dvs. dels et fast beløb for etableringen – dækkende telefonmontør-løn mv.- dels de løbende udgifter forbundet ved at få telefontrafikken fra den aflyttede telefon bragt til politiets bygninger. Det fremgår udtrykkeligt af bestemmelsen at det ikke med lovforslaget er hensigten at ændre på denne praksis.

Lovforslaget indebærer imidlertid, at der allerede forud for konkrete aflytnings-situationer skal indbygges passende udstyr i telenettet, hvilket indebærer grund-investeringer af betydelig størrelse. Det fremgår af lovbestemmelsen at det ikke er hensigten, at udbydere af telenet og teletjenester skal kunne få refunderet udgifterne til denne grundlæggende opgradering, f.eks. hos politiet.

Det er endvidere hensigten med lovforslaget at give forskningsministeren hjemmel til at fastsætte nærmere regler om de tekniske krav til centraludstyr som nævnt ovenfor i det omfang, det viser sig nødvendigt at fastsætte nærmere regler herom.

Aflytningsfaciliteterne i centralerne bør, så vidt det er muligt, være baseret på fælleseuropæiske standarder. Sådanne standarder foreligger imidlertid indtil videre kun i stærkt begrænset omfang. Den efterfølgende bekendtgørelsesregulering vil i givet fald ske på grundlag af fælleseuropæiske standarder.

Forholdet til kryptering

Der findes i dag ingen dansk regulering på krypteringsområdet. Krypteringsudstyr må lovligt anvendes i Danmark og kan i dag erhverves for få tusinde kroner. Det er muligt at kryptere kommunikation »end-to-end« i hvilken som helst teletjeneste ved brug af krypteringsudstyr, der kan opstilles hos de to kommunikationsparter. Kryptering rejser dog samtidig problemer, idet moderne krypteringssystemer er så sikre, at heller ikke politi eller efterretningstjenester i alle tilfælde kan bryde dem. Anvendelsen af kryptering kan derfor reelt afskære efterforskningsmyndighedernes eksisterende mulighed for indgriben i meddelelseshemmeligheden.

Da den tekniske udvikling bevirker, at stadig større dele af telekommunikationen foregår digitalt via åbne netværk, f.eks. Internet, vil det blive mere og mere almindeligt at kryptere kommunikationen. Hertil kommer, at der fra erhvervs side er en stærkt stigende efterspørgsel efter sikker elektronisk kommunikation baseret på kryptering. Kryptering begrænser imidlertid ikke kun uvedkommendes adgang til information, men også den legale adgang, som politiet har til at foretage indgreb i meddelelseshemmeligheden i forbindelse med efterforskning af alvorlig kriminalitet.

På den baggrund er det hensigten at udnytte den ovenfor nævnte hjemmel til at fastsætte tekniske krav til centraler om at fastsætte nærmere regler om, at de pågældende centraler skal være således indrettet, at udbydere af telenet eller teletjenester, som anvender kryptering som en integreret del af deres telenet, for fremtiden bliver i stand til at stille den kommunikerede information til rådighed for de retshåndhævende myndigheder i ukrypteret form.

Kryptering, der ikke udgør en integreret del af de pågældende udbyderes basale tjenester, herunder kryptering der tilføjes af andre, er det derimod ikke den pågældende net- eller tjenesteudbyders ansvar at sikre aflytning af i ukrypteret form, idet dette ikke i praksis vil være muligt for net- eller tjenesteudbyderen.

Aflytning i DCS1800-net

I bemærkningerne til lov nr. 468 af 12. juni 1996 om offentlig mobilkommunikation fremgår det, at kommende DCS1800-operatører i forbindelse med udbudet vil blive gjort opmærksom på, at lovgivningen i trin 2b vil komme til at indeholde et krav til centraler om, at disse skal være indrettet med aflytningsfaciliteter, og at meddelelse af tilladelser derfor forudsætter, at trin 2b lovgivningen herom er gennemført.

Med sigte på hurtigst muligt at kunne foretage den endelige udstedelse af tilladelserne til de pågældende tilladelseshavere, der allerede er udpeget, foreslås det at lovforslagets bestemmelse om aflytning træder i kraft hurtigst muligt efter lovforslagets vedtagelse.

Udbygninger og justeringer af hjemmelsgrundlaget for fastsættelse af regler for udbud af telenet og teletjenester

Med lovforslaget foreslås en præcisering af hjemmelen til på en række punkter at fastsætte nærmere regler for udbud af telenet og teletjenester. De pågældende hjemler vedrører navnlig sikring af samfundsvigtig telekommunikation såsom opkald til skrive- og teksttelefontjenester, den offentlige alarmtjeneste m.v., øvrige forhold vedr. alarm- og beredskabs-situationer, sikring af den tekniske kvalitet af telenettene, sikring af data- og personbeskyttelseshensyn, hemmeligholdelse af telekommunikation m.v. Sigtet med den foreslåede formulering har bl.a. været at foretage en mere præcis afgrænsning af hjemmelens rækkevidde, og herunder at fjerne overflødige dele af det hidtidige hjemmelsgrundlag.

Samtidig foreslås der på enkelte punkter en udvikling af den hidtidige hjemmel til at fastsætte nærmere regler for udbydere af telenet og teletjenester.

Tele Danmark har hidtil, som koncessionshaver, kunnet pålægges at overholde internationale beslutninger og regler, som man fra dansk side har tilsluttet sig i forbindelse med samarbejdet i forskellige internationale organisationer på telekommunikationsområdet, herunder f.eks. i Den Internationale Telekommunikations Union (ITU) under FN og de internationale satellitorganisationer (Intelsat, Eutelsat og Inmarsat).

Dette har på den anden side givet Tele Danmark en række muligheder m.h.t. at opnå internationalt anerkendt status som teleoperatør i Danmark. Som en konsekvens af liberaliseringen har også andre udbydere af telenet og teletjenester ønsket at opnå denne status, idet der i det internationale samarbejde kan være en række fordele herved.

På den baggrund foreslås det, at forskningsministeren bemyndige til at fastsætte nærmere regler om, at udbydere af telenet og tjenester skal overholde vedtagelser truffet i internationale samarbejdsfora på radio- og telekommunikationsområdet. Det skal fremhæves, at kravet om overholdelse af internationale vedtagelser på teleområdet vil kunne rettes imod alle udbydere af offentlige telenet og teletjenester. Der bør endvidere præciseres, at det kun er udbydere af offentlige telenet og teletjenester, der vil kunne opnå ROA-status (Registered Operating Agency).

Præcisering af hjemmelsgrundlaget for National Long Lines Agency (NALLA)

NALLA (National Long Lines Agency) er et forvaltningsorgan, der i 1961 af Forsvarsministeriet blev etableret med henblik på at sikre totalforsvarsmyndighedernes behov for udnyttelse af telekommunikation under kriser eller krig. Området blev overført til det daværende Generaldirektorat for Post og Telegrafvæsenet i 1975. NALLA aktiveres på regeringens ordre, eller hvis en situation opstår, der udløser foranstaltninger i henhold til »forholdsordre for det militære forsvar ved angreb på landet og under krig« givet ved kgl. anordning af 6. marts 1952 som ændret ved kgl. anordning af 26. april 1961.

Udviklingen i telesektoren, der indebærer, at der fremover vil være en række udbydere af telekommunikationsydelser i Danmark, har medført et behov for at styrke NALLA's kompetencer m.h.p. at sikre et effektivt og smidigt samarbejde med telesektoren. Dette nødvendiggør en udbygning af den hidtidige lovhjemmel til at fastsætte nærmere regler om sikring af samfundsvigtig telekommunikation i alarm- og beredskabssituationer med sigte på eksplicit at sikre hjemmel til, at NALLA, på grundlag af nærmere regler udstedt af forskningsministeren, kan udstede

de påbud til aktører inden for telesektoren og sikre gennemtvungelse heraf via dagbøder.

Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til de enkelte bestemmelser ad nr. 5.

C. Forholdet til EU-retten

Spørgsmålet om myndighedernes fortsatte mulighed for legalt at foretage indgreb i meddelelseshemmeligheden har givet anledning til overvejelser i stort set alle vestlige lande. Også indenfor det politimæssige samarbejde mellem EU-landene har emnet været drøftet, først i regi af TREVI-samarbejdet og efter EU-traktatens ikrafttrædelse i regi af traktatens afsnit VI (Bestemmelser om samarbejde om retlige og indre anliggender). Rådet af justitsministre har således bl.a. i en Rådsresolution af 4. november 1996 (C329) opfordret teleministrene til at sikre, at det fortsat vil være muligt at gennemføre aflytning og herunder at fastsætte tekniske retningslinier herfor på en række nærmere angivne punkter. Teleministrene har indtil videre ikke fulgt denne opfordring.

D. Lovens administrative og økonomiske konsekvenser

Erhvervsøkonomiske konsekvenser

Se ovenfor under de almindelige bemærkninger, afsnit B, om de økonomiske konsekvenser for telesekskaberne af kravet om, at centraler skal indrettes således, at det i praksis er muligt at gennemføre aflytning. Herudover har lovforslaget ikke erhvervsøkonomiske konsekvenser.

Miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget har ingen miljømæssige konsekvenser.

E. Høring

Udkast til dette lovforslag har været udsendt til høring hos de i Telerådet repræsenterede organisationer m.fl. samt hos relevante ministerier, Kommunernes Landsforening, Frederiksberg og Københavns Kommuner.

Bemærkninger til de enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Med denne bestemmelse foreslås en forenkling af § 3, stk. 1, i loven. Det er hensigten med den foreslåede formulering at foretage en mere præcis afgrænsning af hjemmelen i § 3, stk. 1. I forhold til den eksisterende bestemmelse er indledningen blevet sprogligt forenklet, herunder er muligheden for at fastsætte anmeldelses- og tilladelsesordninger på teleområdet udgået. Derudover er følgende hensyn taget ud af bestemmelsen:

Den eksisterende § 3, stk. 1, nr. 1 fastslog, at der kunne fastsættes nærmere regler, der tilgodeså opfyldelsen af særlige brugergruppers, herunder handicappedes behov. Der tænkes i den sammenhæng på muligheden for at fastsætte regler om eksempelvis telefonboksens handicapegnethed. Det er fundet hensigtsmæssigt at foreslå en overflytning af denne bestemmelse til det parallelt med dette forslag fremsatte forslag om ændring af lov om forsyningspligt og visse forbrugerforhold indenfor telesektoren. Der er således ikke tale om, at hensynet til svage samfundsgrupper fjernes fra telelovgivningen, men blot, at sådanne bestemmelser placeres i tilknytning til de øvrige regler om forbrugerbeskyttelse på området. Lov om forsyningspligt og visse forbrugerforhold indenfor telesektoren indeholder forbrugerbeskyttende bestemmelser.

Endvidere indeholder de eksisterende bestemmelser i § 3, stk. 1, nr. 8 og 9, en hjemmel til at fastsætte regler om operatørforvalg og om fordelingen af og anvendelsen af nummerressourcer m.v. Disse regler vil blive videreført i det parallelt fremsatte forslag til lov om tildeling og anvendelse af nummerressourcer m.v.

Til § 3, stk. 1, nr. 1 og § 3, stk. 1, nr. 3.

Bestemmelsen er en sproglig omformulering af den gældende bestemmelse, men indebærer ingen substansændringer.

Det er fundet hensigtsmæssigt at udbygge den eksisterende hjemmel til at fastsætte bestemmelser med sigte på interoperabilitet, driftssikkerhed m.v. med en eksplicit hjemmel til også ad denne vej at kunne fastsætte nærmere regler, som skal sikre, at det er teknisk muligt at foretage samtrafik mellem forskellige telenet og teletjenester. Derudover er der tale om en videreførelse af den hidtidige hjemmel.

Til § 3, stk. 1, nr. 6

Det er, henset til den forøgede konkurrence på telemarkedet hensigtsmæssigt, at alle udbydere har mulighed for at blive anerkendt som officielle danske udbydere af telekommunikation i internationale sammenhænge, herunder f.eks. i ITU, med de fordele, der eventuelt følger heraf. Det er imidlertid ofte en forudsætning for, at offentlige udbydere af telenet og teletjenester kan opnå disse fordele, at det er muligt at forpligte de pågældende til at overholde de regelsæt, der gælder for eller er vedtaget i disse inter-

nationale organisationer. Dette er baggrunden for den foreslåede bestemmelse, der præciserer hjemmelen til i bekendtgørelses-form at stille sådanne krav.

Som et eksempel kan nævnes, at flere nye udbydere af telenet og teletjenester har ønsket at få tildelt såkaldt ROA-status (ROA: Recognized Operating Agency) inden for ITU, med de deraf følgende forpligtelser og rettigheder i henhold til ITU's regelsæt.

Som et andet eksempel kan nævnes, at flere udbydere af telenet og teletjenester i Danmark kunne ønske at blive udpeget som signatarer, dvs. med-investorer og medejere, i en eller flere af de internationale satellit-organisationer (INTELSAT, Inmarsat og EUTELSAT). Det vil således være hensigtsmæssigt, at de danske telemyndigheder har mulighed for at udpege flere signatarer til de mellemstatslige satellit-organisationer i takt med, at disse organisationers regelsæt ændres, således at det bliver muligt for hvert land at udpege flere signatarer.

Til nr. 2

Det er hensigten med bl.a. den foreslåede bestemmelse, og de parallelt foreslåede ændrede eller nye bestemmelser i de øvrige trin 2b lovforslag, at præcisere, at den i øvrigt gennemførte afskæring af forskningsministerens instruksadgang overfor Telestyrelsen omfatter den samlede tilsynsfunktion, herunder også de aktiviteter, der ikke umiddelbart knytter sig til en enkelt konkret afgørelse, som f.eks. Telestyrelsens iværksættelse af udrednings- og analyse-opgaver i tilknytning til tilsynsaktiviteterne, indhentning af ekstern juridisk, økonomisk eller telefaglig bistand hertil, Telestyrelsens interne tværgående overvejelser om planlægning og udøvelse af tilsynet, udvalgte fokusområder m.v., jf. dog de i lovforslag om Telestyrelsen indeholdte styringsinstrumenter m.h.t. budgetfastlæggelse og kontraktstyring m.v., der også finder anvendelse i forhold til tilsynsaktiviteterne.

Det foreslås yderligere præciseret, at afskæringen af forskningsministerens instruksadgang også omfatter Telestyrelsens fastsættelse af administrative forskrifter på de områder, hvor bemyndigelsen hertil er henlagt til Telestyrelsen.

Med hensyn til det sidste punktum i bestemmelsen skal det bemærkes at der her henvises til beredskabsområdet og området vedrørende telekommunikation mellem Danmark og Grønland og mellem Danmark og Færøerne, hvor Telestyrelsen stadig er underlagt instruktion fra forskningsministeren.

Til nr. 3

Den nuværende hjemmel til, at offentlige og halv-offentlige foretagender kan udbyde ledig kapacitet i

de telenet og teletjenester, de har anlagt til interne driftsformål, og til at fastsætte rammer herfor, findes i bekendtgørelse nr. 715 af 25. juli 1996, som er udstedt i medfør af § 3 f i lov om visse forhold på telekommunikationsområdet. § 3 f giver imidlertid kun mulighed for at kræve regnskabsmæssig eller strukturel separation af udbudet af teleydelser fra udbyderens øvrige aktiviteter samt at kræve anvendelse af ikke-diskriminerende priser og vilkår i øvrigt. Derimod har samtrafikreglerne ikke hidtil fundet anvendelse på et sådant udbud af ledig kapacitet.

Visse af de nævnte potentielle udbydere af ledig kapacitet råder imidlertid over infrastruktur-ressourcer af en sådan karakter, at de på et eller flere delmarkeder måske ifølge samtrafikreglerne vil være eller blive at betragte som en udbyder med en stærk markedsposition.

Det er på den baggrund fundet hensigtsmæssigt at ophæve § 3 f i lov om visse forhold på telekommunikationsområdet og at præcisere i samtrafikloven, at de nævnte foretagenders udbud af telenet eller teletjenester er omfattet af samtrafikreglerne. Bekendtgørelse nr. 715 af 25. Juli 1996 bortfalder samtidig med lovens ikrafttræden.

Til nr. 4

§ 3 g ophæves, da bestemmelsen om Telestyrelsens opkrævning af gebyrer m.v. til dækning af Telestyrelsens omkostninger ved administration af tilsyn, kontrol m.v. på teleområdet overflyttes til forslag til lov om tildeling og anvendelse af nummerressourcer m.v..

Den fremtidige opkrævning af gebyrer m.v. vil skulle ske efter reglerne i forslag til lov om Telestyrelsen og lov om tildeling og anvendelse af nummerressourcer m.v. Begge forslag fremsættes parallelt med nærværende forslag.

Bestemmelsen træder først i kraft den 1. januar 1998. Se også nedenstående bemærkninger til § 2.

Til nr. 5

Generelt henvises til bemærkningerne ovenfor under afsnittene B og C, hvor der gives en beskrivelse af baggrunden for og indholdet af den foreslåede regulering.

Formålet med den foreslåede bestemmelse i § 3 h, stk. 1, er at fastslå en forpligtelse for udbydere af offentlige telenet og teletjenester til i centraler, disse udbydere etablerer, at sikre, at politiet kan få adgang til at foretage indgreb i meddelelshemmeligheden. Det indebærer en forpligtelse for de pågældende udbydere til at indrette centraler, der etableres efter

denne lovs ikrafttræden, så det er teknisk muligt at foretage aflytning.

Den foreslåede bemyndigelse i stk. 2 til, at forskningsministeren kan fastsætte nærmere regler om tekniske krav til centraler, vil blive udnyttet således, at udbydere af telenet og teletjenester, som anvender kryptering som en integreret del af disse telenet og teletjenester, bliver i stand til, at stille den kommunikerende information til rådighed for de retshåndhavende myndigheder i ukrypteret form.

Den foreslåede formulering af stk. 3 skaber parallelitet med det øvrige liberaliserede område, hvor Telestyrelsen fører tilsyn med overholdelsen af de fastsatte regler.

NALLA (National Long Lines Agency) er et forvaltningsorgan, der i 1961 af Forsvarsministeriet blev etableret med henblik på at sikre totalforsvarsmyndighedernes behov for udnyttelse af telekommunikation under kriser eller krig. Området blev overført til det daværende Generaldirektorat for Post og Telegrafvæsenet i 1975. NALLA aktiveres på regeringens eller forskningsministerens ordre, eller hvis en situation opstår, der udløser foranstaltninger i henhold til »forholdsordre for det militære forsvar ved angreb på landet og under krig« givet ved kgl. anordning af 6. marts 1952 som ændret ved kgl. anordning af 26. april 1961.

Det er fundet hensigtsmæssigt i lovteksten eksplicit at præcisere, at forskningsministeren fastsætter nærmere regler for NALLA's virke og organisation, herunder sammensætning, jf. den gældende bekendtgørelse herom, der er udstedt med hjemmel bl.a. i forskningsministerens generelle adgang til at regulere beredskabsspørgsmål på teleområdet.

I den ny bekendtgørelse vil der bl.a. blive tillagt NALLA kompetence til at kunne afkræve udbydere af telenet og teletjenester alle de oplysninger, der er nødvendige for, at NALLA kan varetage sine opgaver. Der tillægges endvidere NALLA kompetence til at kunne pålægge dagbøder til gennemtvungelse af overholdelse af afgivne påbud. Endvidere vil NALLA's opgaver nærmere blive defineret. NALLA vil bl.a. skulle modtage og koordinere ønsker fra civile og militære myndigheder om faste kredsløb, afgøre hvilke forbindelser der skal dækkes af telenettens fremføringsmuligheder, når disse ikke kan tilgodeses alle behov, og give fornødne direktiver vedrørende prioritering af retablering af ødelagte teleanlæg. Den her foretagne oprensning er ikke udtømmende, men eksemplificerer typen af opgaver.

Endelig er det fundet hensigtsmæssigt i bestemmelsens stk. 7 at tillægge NALLA den fornødne kompetence til i de tilfælde, hvor NALLA aktiveres, via dagbøder at kunne gennemtvunge afgivne påbud. Bestemmelsen svarer til de for Telestyrelsen gælden-

de kompetencer. Baggrunden for at tillægge NALLA disse kompetencer er ønsket om at sikre et effektivt og smidigt samarbejde i telesektoren. Det faktum, at markedet liberaliseres, og at der gradvist fremkommer nye teleoperatører på markedet, bevirker, at det er nødvendigt at udstyre NALLA med indgrebsbeføjelser, der understøtter en effektiv løsning af organets opgaver i krise- og krigssituationer.

Til § 3 j

Uanset den i bemærkningerne til § 1, nr. 2 beskrevne afskæring af forskningsministerens adgang til at give Telestyrelsen instruks i forbindelse med styrelsens tilsynsaktiviteter, vil den til enhver tid værende minister for området, medmindre der fastsættes særlige regler der afskærer ministeren herfra, fortsat kunne risikere at komme under pres for at involvere sig i enkeltsager på tilsynsområdet, på grundlag af ministerens generelle adgang til i forbindelse med konkrete sager at dispensere fra de af ministeren administrativt fastsatte regler. Herved vil den foreslåede klare arbejdsdeling mellem minister og styrelse kunne undermineres.

For yderligere at styrke Telestyrelsens uafhængighed på tilsynsområdet og afskære ministerens involvering i enkeltsager, er det derfor hensigten med den i § 3 j foreslåede bestemmelse, at afskære ministeren fra at kunne dispensere fra bekendtgørelser udstedt af ministeren i medfør af denne lov.

Ministeren vil herefter være henvist til, såfremt der konstateres uhensigtsmæssigheder i de gældende bekendtgørelser m.v., generelt at ændre disse.

Til nr. 6

Det er fundet hensigtsmæssigt at foretage en justering af straffebestemmelserne således, at der i bekendtgørelser udstedt med hjemmel i §§ 3 h og 3 i kan fastsættes straf af bøde for overtrædelse af reglerne i de pågældende bekendtgørelser. Der er hermed skabt parallelitet med strafsanktioneringen i de bekendtgørelser, der er udstedt efter § 3.

Til nr. 7

Den foreslåede bestemmelse er en tilpasning til den nye formulering vedrørende strafansvar for juridiske personer.

Til § 2

Loven foreslås at træde i kraft den 1. juli 1997. Den gældende § 3 g ophæves dog først med virkning fra 1. januar 1998. M.h.t. den foreslåede bestemmelse vedrørende sikring af aflytningsmuligheder foreslås det, at denne træder i kraft dagen efter bekendt-

gørelsen i Lovtidende, m.h.p. hurtigst muligt at kunne udstede de ovenfor omtalte DCS1800 tilladelser.